

ТОМУУ, ТОМУУ ТӨСТ ӨВЧИН, КОВИД-19 ӨВЧНИЙ ТАНДАЛТЫГ УЯЛДУУЛАХ ТУШААЛЫН ТӨСӨЛ

ҮНДЭСЛЭЛ

Төрөөс баримтлах бодлого, санхүүгийн дэмжлэг хязгаарлагдмал

⑩ Вирус судлалын болон тархвар судлалын тандалт тогтмолжсон, бэхжсэн

Хувилбарын тандалтыг тогтмол хийх

⑩ Харуулдан тандалтын тогтолцоо

Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин

⑩ Томуу, томуу төст өвчин, КОВИД-19 өвчний вирус нэг дор хэрхэн орчилд байгаа талаар мэдээлэл хомс

Тархвар зүйн өөрчлөлт

⑩ Хүн амыг төлөөлж чадахуйц, нарийвчлал сайтай мэдээлэл цуглардаг

Эх үүсвэр:

1. COVID-19 surveillance guidance Transition from COVID-19 emergency surveillance to routine surveillance of respiratory pathogens October 2021.
2. WHO. Surveillance strategies for COVID-19 human infection
3. WHO. GISRS sentinel surveillance for COVID-19

ДЭМБ-ААС ГИШҮҮН УЛС ОРНУУДАД ӨГЧ БҮЙ ЗӨВЛӨМЖ

GISRS sentinel surveillance for COVID-19

Frequently Asked Questions (FAQ)

31 July 2020

World Health Organization

1. What is sentinel surveillance for COVID-19?

Sentinel surveillance for COVID-19 helps reach some of the objectives of the overall COVID-19 surveillance, outlined in the [Surveillance strategies for COVID-19 human infection document](#), and complements the outbreak surveillance and investigations.

Sentinel surveillance is an efficient way to collect high-quality data in a timely manner systematically and routinely from representatives of the population under surveillance so that the information gathered can be applied to the population or among subpopulations at higher risk of developing severe disease.

Sentinel surveillance for COVID-19 using GISRS complements COVID-19 surveillance activities under the overall COVID-19 pandemic response and is intended to be efficient and cost-effective using the existing routine national and sub-national influenza surveillance systems.

2. What is the added value of including sentinel surveillance of COVID-19 in the overall COVID-19 pandemic response?

By using existing, well-functioning influenza surveillance systems and using a consistent testing strategy ([testing around 150 sentinel samples per week](#)), which is a relatively small fraction of the ongoing comprehensive COVID-19 laboratory testing volume, sentinel surveillance for COVID-19 is a cost effective way to meet some of the following objectives:

- monitor the geographic spread, intensity of transmission, and severity trends of community transmission of COVID-19 over time;
- understand the risk factors for disease;
- systematically monitor the genetic evolution of the COVID-19 virus; and
- assess the impact on health systems.

In addition, understanding the relative contribution of COVID-19 to the data captured in syndromic disease surveillance systems is critical to guide national responses and interpret the burden of disease caused by SARS-CoV-2 and influenza viruses. In addition, the data gathered can be used as a baseline for future evaluation of COVID-19 interventions such as vaccination, as has been undertaken already for influenza.

3. Why is the Global Influenza Surveillance and Response System (GISRS) well suited to implement sentinel surveillance of COVID-19?

GISRS has been the foundation of monitoring influenza viruses and diseases since 1952. It is a well-established network of more than 150 national public health laboratories in 125 countries. From year-round seasonal influenza surveillance, to sporadic zoonotic influenza outbreaks, to pandemic including the 2009 H1N1 Pandemic, GISRS and associated systems host expertise and experience at national, regional and global levels. Leveraging the GISRS system is an efficient and cost-effective approach to enhancing COVID-19 surveillance.

Some laboratories. Since the emergence of SARS-CoV-2, laboratories of the GISRS network have become COVID-19 testing centres in many countries. Notably, as of July 2020, approximately 85% of more than 220 national public health laboratories testing for COVID-19 globally were laboratories closely associated with GISRS.

Some sentinel sites. Well-functioning sentinel sites for sampling symptomatic patients exist in many countries. Because influenza and SARS-CoV-2 are both respiratory viruses and the diseases they cause can present with similar symptoms, symptomatic patients seen at sentinel sites can be sampled and their specimens can be tested for both influenza and SARS-CoV-2 viruses in addition to other respiratory viruses.

Some reporting platforms. Reporting channels for rapid sharing of information from this systematic, consistent testing system already exist.

- **Одоогийн томуугийн тогтолцоонд КОВИД-19 өвчний тандалтыг яаралтай нэгтгэн, тархвар зүйн болон вирус судлалын тандалтыг тогтмол хийх нөхцөлийг бүрдүүлэх;**
- **Тандалтыг нэгтгэхэд тулгарах бэрхшээл, дэд бүтцийн асуудлыг тодруулж, яаралтай шийдвэрлэх;**
- **Тандалтын нэгжүүдийн үйл ажиллагааг бэхжүүлэх, мэргэжилтнүүдийг нэмэгдүүлж, чадавхжуулах;**

ТОХИОЛДЛЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ

• • • • Амбулатори, эмнэлэгт суурилсан тандалтын нэгжүүд одоогийн ТТӨ, АЗЦХХ-ын тохиолдлын тодорхойлолтын дагуу тохиолдлыг идэвхтэй тандан бүртгэнэ.

• • • • КОВИД-19 өвчний эмнэлзүйн шинж тэмдэг, болзошгүй болон батлагдсан тохиолдол нь ТТӨ, АЗЦХХ-аас бага зэргийн ялгаатай учраас нэг тохиолдлын тодорхойлолтоор тандан бүртгэх боломжгүй тул түр хугацаанд өөр өөрийн тохиолдлын тодорхойлолтын дагуу бүртгэнэ.

• • • • ТТӨ, АЗЦХХ-тай тохиолдлын тодорхойлолтыг нэгтгэх судалгаа хийгдэж байна.

Тухайн улс орны ТТӨ-ий вирусийн идэвхжил, тандалтын үйл ажиллагаанд шаардлагатай урвалж, оношлуур, бусад зүйлсийн нөөц, хүрэлцээтэй уялдуулан хийнэ.

Тандалтыг жилийн турш явуулах нь томуугийн бус улиралд өвчний дэгдэлт бүртгэгдэж байгаа эсэхийг тодруулах, өвөрмөц үйл явдлыг цаг алдалгүй илрүүлэх зэрэг ач холбогдолтой

Нэгдүгээр зэрэглэлийн нэгж

ВИРУС СУДЛАЛЫН ТАНДАЛТ

Вирус судлалын лаборатори томуу, томуу төст өвчний үүсгэгчийн тандалтыг урьдын адил тогтмол хийж, нэмэлтээр SARS-CoV-2 вирусийн тандалтыг хийнэ.

Лабораторийн шинжилгээний алгоритм, протокол, сорьц хүлээн авах урсгал нь томуу болон КОВИД-19-ийн тандалтанд тохирсон байна.

Боломжтой бол долоо хоногт хамгийн багадаа 150 сорьц цуглуулж, шинжилнэ.

Лабораторийн нөөц боломжоос хамаарч ТТӨ, АЗЦХХ-тай өвчтөнөөс авсан сорьцонд томуу, SARS-CoV-2 вирус илрүүлэх шинжилгээг хийнэ. Ингэхдээ томуу сөрөг сорьцонд SARS-CoV-2 вирусийн шинжилгээг хийх хэдий ч энэ дарааллыг тухайн улсын өвчний тархалтаас хамаарч өөрчилж болно.

ТОМУУ, КОВИД-19 ӨВЧНИЙ ТАНДАЛТЫН ТУШААЛ

- **A/358** тоот тушаал, ЭМС-ын 2014 оны "Томуу, томуу төст өвчний харуулдан тандалтын тогтолцоог өргөжүүлэх тухай"
- **A/582** тоот тушаал, ЭМС-ын 2020 оны "Түр заавар батлах тухай"
- **A/482** тоот тушаал, ЭМС-ын 2020 оны "Томуу, томуу төст өвчний бэлэн байдал хариу арга хэмжээний удирдамж батлах тухай"

ТУШААЛД ЗААСАН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛ, ТЭДГЭЭРИЙН ДАВХЦАЛ

Үйл ажиллагааны чиглэл	ЭМС-ын 2014 оны А/358 тоот тушаал	ЭМС-ын 2020 оны А/582 тоот тушаал	ЭМС-ын 2020 оны А/482 тоот тушаал
Томуугийн харуулдан тандалтын удирдамж			
Томуугийн харуулдан тандалтын мэдээг нэгтгэх маягт, мэдээ өгөх заавар			
ТТӨ-ий улирал угтуулж болон дэгдэлтийн үед авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний заавар	хүчингүй болгосон		
Харуулдан тандалтын сорьц авах, хадгалах тээвэрлэх журам			
Томуугийн харуулдан тандалтын хөгжлийн төлөвлөгөө			
Томуугийн харуулдан тандалтын 1, 2 дугаар зэрэглэлийн нэгжийн жагсаалт			
Эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд идэвхтэй тандалт зохион байгуулах түр заавар			

I. Харуулдан тандалтын удирдамж

**II. Харуулдан тандалтын нэгжийн мэдээ өгөх заавар, мэдээллийн урсгал, мэдээг нэгтгэх маягт
Идэвхтэй тандалт хийх заавар**

III. Бэлэн байдал хариу арга хэмжээний заавар

**IV. Тандалтын сорьц авах, хадгалах, тээвэрлэх журам
Хувилбарын тандалт хийх журам**

V. Харуулдан тандалтын болон идэвхтэй тандалтын нэгжийн жагсаалт

**АНХААРАЛ
ХАНДУУЛСАНД
БАЯРЛАЛАА**